

Verksamhetsplan och budget 2022–2024

Friluftsförbundet Region Mälardalen

Äventyret är nära

På fjället, vattnet, snön, isen eller i skogen – året runt och för alla – skapar Friluftsförbundet roliga, trygga och lärorika äventyr. Med över 100 000 medlemmar, 7000 ledare, 300 lokalavdelningar, verksamhet i 500 förskolor och skolor, och skidskola i 80 skidbackar är Friluftsförbundets Sveriges största friluftsförbund.

Friluftsförbundet är en demokratisk, partipolitiskt och religiöst obunden ideell organisation som genom friluftsliv verkar för folkhälsa, livsglädje och respekt för naturen. Sedan 1892 år har vi värnat allemansrätten och främjat friluftslivet.

Låt äventyret börja.

Innehåll

1. Uppdrag	4
1.1 Livsglädje, folkhälsa och respekt för naturen	4
1.2 Roliga och trygga friluftsäventyr	4
1.3 Hållbart friluftsliv	5
1.4 Vad vi gör i Region Mälardalen	6
1.5 Organisation.....	6
1.6 Strategi 2030.....	7
2. Fokusområden 2022–2024	8
2.1 Ledarlett friluftsliv.....	8
2.1.1 Lokalavdelningar (LA).....	8
2.1.2 Kursledare – rekrytera, utbilda och behålla	9
2.1.3 Ledarutbildningar.....	9
2.2 Mer utomhuspedagogik i förskola och skola	9
2.3 Inspiration till allmänheten.....	10
2.4 Organisatoriska prioriteringar	10
2.4.1 Fler externa finansiärer.....	10
2.4.2 Nya digitala plattformar.....	10
2.4.3 Påverkansarbete	10
2.4.4 Skapa fler mötesplatser, se punkt 1. a)	10
3. Friluftsakademin – vår utbildningsorganisation i siffror.....	11
3.1 Antal kursledarkompetenser	11
3.2 Antal ledarkompetenser	12
4. Budget 2022–2024.....	13

Ordförande har ordet

Vår verksamhet växer! Under medlemsåret oktober 2020 – september 2021 har medlemsantalet i Mälardalen ökat med 3,7% och vi är nu drygt 44 000 medlemmar i regionen. I vår planering räknar vi med en fortsatt ökning av medlemsantalet så att vi 2030 nått målet i strategin som är 150 000 medlemmar för hela Friluftsrämjandet.

Vår verksamhet har sedan mars 2020 präglats av Corona-pandemin. Friluftsrämjandet och samhället i övrigt har tvingats leva med restriktioner som påverkat vår tillvaro. Dessbättre har merparten av vår verksamhet kunnat anpassas så att vi från hösten 2020 kunnat genomföra i stort sett all planerad verksamhet. Många av de nya metoderna och arbetsätten som arbetats fram under Covid-perioden kommer att permanentas. I skrivande stund verkar det som om pandemin är under kontroll och vi kan se fram mot en framtid utan restriktioner. Vår verksamhetsplan för åren 2022 – 2024 är upprättad efter dessa förutsättningar.

Från och med 2022 görs vår verksamhetsplanering på ett nytt sätt. Planeringsperioden blir tre år med en uppföljning och uppdatering övriga år. De treåriga planerna kommer för varje år brytas ner i handlingsplaner. En uppföljning sker under en planeringskonferens med deltagare från hela Friluftsrämjandet i januari varje år.

Utgångspunkten för planeringen är strategi 2030, som antogs vid riksstämman maj 2021, och fokusområdena där. Strategin har brutits ned i en treårig verksamhetsplan för hela Friluftsrämjandet som också den antogs av riksstämman. Vi arbetar nu med regionens treårsplan som kommer att antas vid en extrastämma under hösten 2021. Sedan är det dags för lokalavdelningarna som beroende på sina förutsättningar väljer om man vill arbeta med en treårig eller ettårig verksamhetsplan.

Allt sammantaget gör att vi alltmer kommer att arbeta mot samma mål och som ETT Friluftsrämjandet.

Leif MalmLöf

Ordförande region Mälardalen

1. Uppdrag

1.1 Livsglädje, folkhälsa och respekt för naturen

Intresset för friluftsliv och för Friluftsförbundet ökar. Genom att delta i våra äventyr/aktiviteter stärks förståelsen för naturen, allemansrätten och vikten av en hållbar utveckling. Hälsan blir bättre genom att man rör på sig och får chansen att vara ute i naturen. Vår omfattande barnverksamhet utgör en trygg plats för många barn och ungdomar eftersom alla kan vara med och uppleva naturen och personlig utveckling utan några prestationskrav. Vi vänder oss också till vuxna och seniorer. Vi har ingen tävlingsinriktad verksamhet, utan vill istället ge ett alternativ till sådan verksamhet. Många av våra aktiviteter är billiga vilket gör att de flesta kan delta utan någon påverkan på den egna ekonomiska tryggheten. Våra aktiviteter bidrar till jämlika uppväxtvillkor eftersom alla kan delta.

Allemansrätten är grunden för vår verksamhet, därför är hänsynen till miljön mycket viktig för Friluftsförbundet. Allemansrätten är inte en självklar rättighet utan en skyldighet vi har att förvalta och förhålla oss till. Merparten av våra aktiviteter utövas i lokalavdelningarnas närmiljö på gång- eller cykelavstånd från hemmet. Lokalavdelningarna har en viktig uppgift att arbeta för att värna naturområden i närområdet, vilket är en grundförutsättning för ett hälsofrämjande och hållbart friluftsliv.

Som ideell organisation är vår främsta resurs det ideella engagemanget i våra lokalavdelningar. Vi inspirerar, stöttar och leder det ideella engagemanget för fortsatt och utvecklad rolig, trygg och lärorik verksamhet.

Vi utbildar också pedagoger i förskola och skolan inom bland annat Skogsmulleverksamheten. Vårt mål är att nå så många barn i förskola och skola som möjligt för att sprida vårt arbete med känsla för naturen och folkhälsa samt för att bidra till att nå Sveriges friluftsmål ”ett rikt friluftsliv i skolan”

1.2 Roliga och trygga friluftsäventyr

Vi inspirerar, leder och stöttar varandra till ett friluftsliv för alla. Vi verkar mot mål som fler ledare, fler aktiviteter, fler medlemmar, vilket leder till ökad folkhälsa, livsglädje och respekt för naturen. Det är så vi bidrar till ett ännu bättre Sverige. Verksamhetsplan 2022–2024 utgår från Friluftsförbundets stadgar, strategi 2030 samt är skapad tillsammans med regionens budget för 2022–2024.

Genom roliga, trygga och lärorika friluftsäventyr bidrar vi ökad folkhälsa, livsglädje och respekt för naturen. Våra ledare har en kvalitetssäkrad och gedigen utbildning som ger deltagarna trygghet och merupplevelse.

Stor del av vår verksamhet kan genomföras trots Coronapandemin. Vi arbetar med anpassningar och mycket av verksamheten sker utomhus. Vi ser det som väldigt angeläget att kunna erbjuda verksamhet under rådande omständigheter då många människor vill och mår bra av att komma ut i naturen. Om delar av vår verksamhet inte kan genomföras på ett

säkert sätt och ställer vi in. Vår planering utgår dock ifrån att vi kommer kunna genomföra.

1.3 Hållbart friluftsliv

Vi vill spegla samhällets mångfald och erbjuda verksamheter som är välkomnande, anpassade och trygga för alla, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Vi har en ledarutbildning i anpassat ledarskap, en fortbildningen som syftar till att få mer kunskaper om hur vi inkluderar alla i vår verksamhet, t ex personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättning.

Friluftsförbundet har mycket goda förutsättningar att vara ett föredöme inom ekologisk hållbarhet. Vi strävar efter att maximera organisationens positiva inverkan och minimera organisationens negativa inverkan på ekosystemen och klimatet, samt att "respekt för naturen" är en tydlig del i alla våra verksamheter.

Vi verkar i linje med Sveriges friluftsmål¹, samt de globala 2030-målen och har ett särskilt fokus på

Friluftsförbundet Region Mälardalen är en regional aktör som bidrar till Sveriges nationella mål för friluftspolitiken. Syftet är att möjliggöra människors möjligheter att vara i naturen och utöva friluftsliv, med allemansrätten som grund.

Vi utbildar pedagoger i förskola och skolan. En viktig målgrupp för oss är barnen, vi vill ge dem möjligheter att få tillgång till naturen, friluftsliv och allt positivt som det för med sig, som en självklar del av livet.

Vår ekonomi är stabil, men grundar sig på årliga bidrag från tre regioner (Stockholm, Sörmland och Gästrikland). Endast med Region Uppsala har vi en flerårig överenskommelse. För att kunna växa som organisation vill vi arbeta för mer långsiktig finansiering.

¹ <http://www.naturvardsverket.se/Friluftsmalen/>

1.4 Vad vi gör i Region Mälardalen

Region Mälardalens uppdrag är att utbilda ledare samt att stötta lokalavdelningarna i deras arbete. Genom våra ledarutbildningar ger vi människor möjligheter att växa och stärka sig själva. Ideella ledarutbildningar kan bidra till högre kompetens hos individen och kompetens som är användbar även utanför Friluftsrämjandet.

Vi utbildar ledare genom att tillsammans med ideella kursledare planera och genomföra ledarutbildningar inom följande grenar:

Skogsmulle och skogens värld	Alpint (slalom, snowboard, telemark)
Vildmarksäventyr	Naturparkour
Skrinna (skridskoskola)	Långfärdsskridsko
Vandring	Kajak
Mountainbike, MTB	Ung
Fortbildning för ledare	Öppna skogsläntan

Vi genomför också utbildningar för förskola och skola;

Skogsmulle i förskolan
Skogshjältarna

För att inspirera, ha roligt och utvecklas arrangerar vi träffar av olika slag för att våra olika ledarkategorier. Då träffas vi och samtalar om aktuella frågor, specifika frågor (enfrågemöten), delar goda exempel och erfarenheter.

Region Mälardalen stöttar lokalavdelningarna genom specifika insatser efter behov hos lokalavdelningarna. Vi bjuder också in till mötesplatser för kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte.

1.5 Organisation

Vi har en demokratiskt uppbyggd organisation där alla medlemmar kan bidra och påverka verksamheten, lokalt samt regionalt och nationellt, vilket ger känsla av mening och glädje.² Från och med riksstämman i maj 2021 har medlemmar från 13 år möjlighet att väljas in i våra styrelser som styrelseledamöter.

² https://www.volontarbyran.org/sites/default/files/volontarbyran/document/volontarbarometern_2021.pdf

1.6 Strategi 2030

Verksamhetsplanen för Region Mälardalen utgår från Strategi 2030 som antogs på Riksstämman i maj 2021. I strategi 2030 är utgångspunkterna:

Vi ska fortsätta att utvecklas och växa genom tre huvudstrategier till 2030:

1) Ledarlett friluftsliv

Målet är att växa till 150 000 medlemmar (september 2021 har vi ca 108 000 medlemmar) till år 2030, inkl. 20 000 ledarkompetenser, fördelat på 13 500 ledare och 800 kursledare

2) Mer utomhuspedagogik i förskola och skola

Målet är att senast år 2030 ska alla barn möta Friluftsförbundet, genom Friluftsförbundets verksamheter, och/eller genom Skogsmulles berättelser. 2030 ska ha direkt närvaro i mer än 700 förskolor och skolor, samt att vi fortsätter producera berättelser och pedagogiskt material med Skogsmulle.

3) Inspiration till allmänheten

Målet är att 25 procent (8 % idag) av de tillfrågade ska svara "Ja" på frågan "Har du, eller någon i din familj, inspirerats till friluftsliv av Friluftsförbundet eller Skogsmulle de senaste 12 månaderna?" till 2030.

4) Fem organisatoriska prioriteringar

För att genomföra de tre huvudstrategierna väl till 2030 krävs mycket av vår organisation. De fem prioriteringarna är:

- a) Friluftsakademien – Vår utbildningsorganisation
- b) Kommunikation
- c) Digitalisering
- d) Organisation
- e) Finansiering

Verksamhet 2022–2024

Friluftsförbundet Region Mälardalen kommer i sin strävan att nå målen i Strategi 2030 driva verksamheten med utgångspunkt från nuvarande arbetssätt samt utveckla och förbättra det. Vi kommer också att prova nya aktiviteter och arbetssätt såsom t ex turnéer i regionen för att träffa lokalavdelningar för att samtala om aktuella och relevanta frågor, utöka utbildningssäsongen, tydligare och mer aktiv rekrytering av blivande kursledare, utforska olika sätt till finansiering mm.

2. Fokusområden 2022–2024

Verksamhetsplanen utgår ifrån 3 huvudstrategier, innehåller gemensamma prioriteringar för vår organisations 3 nivåer samt sträcker sig över 3 år och utgår ifrån Strategi 2030³.

1. Ledarlett friluftsliv,
2. Mer utomhuspedagogik i förskola och skola
3. Inspiration till allmänheten.

Vidare utgår verksamhetsplanen från gemensamma organisatoriska prioriteringar för de kommande tre åren i linje med Strategi 2030; *kommunikation, digitalisering, organisation, finansiering och Friluftsakademin*⁴

2.1 Ledarlett friluftsliv

Friluftsförbundet vill bidra till ökad folkhälsa, livsglädje och respekt för naturen, genom friluftsliv. Det gör vi främst genom "ledarlett friluftsliv", d.v.s. när en av våra ledare tar med en grupp medlemmar på äventyr. Uppskattningsvis deltar cirka två tredjedelar av våra medlemmar idag i något äventyr årligen. Det 3-åriga målet för "aktiva medlemmar" är därför att verka för att alla medlemmar årligen ska delta i minst ett äventyr.

Friluftsförbundet vill skapa aktiva medlemmar genom många, bra och engagerade ledare.

Region Mälardalens **fokusområden** för *Ledarlett friluftsliv*

2.1.1 Lokalavdelningar (LA)

a) Organisations och verksamhetsutveckling

Detta gör vi genom att t ex.

- årligen och systematiskt kartlägga lokalavdelningarnas behov,
- starta upp lokala nätverk/samverkan mellan lokalavdelningar,
- stötta och utbilda i det organisatoriska arbetet,
- synliggöra de verktyg/dokument som finns,
- erbjuda fler mötestillfällen för lokalavdelningar för erfarenhetsutbyte (ex på teman), ex kursledarhelg med fortbildning och erfarenhetsutbyte, turné i regionen med temamöten, LA konferens (dag). Även mer informella mötesplatser kan arrangeras för möten och erfarenhetsutbyte.
- skapa en tydlig process/förlopp/instegstrappa för personer som är intresserade att bli ledare och kursledare och som inte har sin bakgrund i Friluftsförbundet. Säkerställa kunskap, säkerhet och värdegrund. Drivs tillsammans med Riksorganisationen.

b) Ekonomi

Underlätta för lokalavdelningar att låta ledare gå ledarutbildningar.

Detta gör vi genom att t ex

- undersöka möjligheten att anpassa avgifter till LA ekonomi, samt testa genom pilotprojekt.
- undersöka möjligheter till mängdrabatt.
- skapa tipsbank till lokalavdelningar var och hur de kan söka projektpengar

³ Strategi 2030 för Friluftsförbundet antogs på riksstämman i maj 2021.

⁴ Friluftsförbundets utbildningsorganisation.

2.1.2 Kursledare – rekrytera, utbilda och behålla

Ta fram och arbeta efter ”handlingsplan för fler kursledare”

Detta gör vi genom att t ex

- sammanställa en handlingsplan och kommunicera den.
- förmå fler lokalavdelningar, utbildningsteam, grenledare och andra att nominera fler ledare och kursledare.

2.1.3 Ledarutbildningar

Öka antalet utbildningar i de flesta verksamhetsgrenar (prioriterat barn, MTB, vandring).

Detta gör vi genom att t ex

- förlänga säsongen som vi genomför utbildningar på
- skapa digitala kursmappar med utbildningsinformation och -litteratur (i samarbete med Riks och andra regioner)
- erbjuda, i den mån det fungerar för kursledarna, ledarutbildningar på efterfrågan i t ex en lokalavdelning eller flera lokalavdelningar som samarbetar.
- ständigt förenkla, förbättra och effektivisera vår administration samt de praktiska delarna av utbildningarna.
- nominera fler kursledare
- driva på och bidra till fler digitala utbildningar på riksnivå (t ex hjälpledarkurser, styrelseintroduktion, instruktion om hur Äventyrshanteraren används, hur en valberedning jobbar osv.)

2.2 Mer utomhuspedagogik i förskola och skola

Friluftsförändringen ska aktivt bidra till Sveriges friluftsmål ”Ett rikt friluftsliv i skolan” genom att öka antalet förskolor/skolor som vi samarbetar med från 400 st. 2021 till 700 st. 2030.

Region Mälardalens **fokusområden** för *Mer utomhuspedagogik i förskola och skola*

2.2.1 Konceptutveckling utifrån samarbetet med kommuner

Detta gör vi genom att t ex

- berätta/kommunicera våra koncept för kommuner i regionen
- delta i sammanhang där kommuner och skola finns representerade (t ex Stockholmstingen samt ”Ute är inne”-konferensen)
- dela goda exempel mellan lokalavdelningar

2.2.2 Utbilda pedagoger inom Skogsmulle i förskolan samt Skogshjältarna

Detta gör vi genom att t ex

- utbilda fler kursledare för Skogsmulle i förskolan samt Skogshjältarna
- när/om regionkontoret får ökade resurser, satsa på information och införsäljning av Skogsmulle i förskolan och Skogshjältarna

2.2.3 Utveckla samarbetet med I Ur och Skur.

Detta gör vi genom att t ex

- samarbeta kring utbildningsmaterial

2.3 Inspiration till allmänheten

Fokusområdet "Inspiration till allmänheten" ligger inte i regionens uppdrag varför detta fokus inte prioriteras. Genom del av vår verksamhet t. ex. skidresor för företag ger vi inspiration till allmänheten.

2.4 Organisatoriska prioriteringar

Kommunikation, digitalisering, organisation, finansiering, friluftsakademin är Friluftsrådets organisatoriska prioriteringar (Strategi 2030)

Region Mälardalens fokusområden för de organisatoriska prioriteringarna

2.4.1 Fler externa finansiärer

Detta gör vi igenom att t ex.

- utforska och testa crowdfunding
- söka medel för specifika projekt inom t ex funktionell skidåkning

2.4.2 Nya digitala plattformar

Detta gör vi genom att t ex

- Identifiera digitala behov för att kunna effektivisera verksamheten
- Proaktivt bidra till att implementera digitala plattformar för regionen och lokalavdelningarna

2.4.3 Påverkansarbete

Detta gör vi genom att t ex

- Friluftsmiljørådet; rådgivande och stöd till lokalavdelningar gällande friluftsliv, folkhälsa, natur (t ex stöd till lokalavdelningar att besvara remisser).
- bevaka och besvara remisser inom friluftsliv, folkhälsa, natur
- genom möten och genom att delta i olika expertgrupper inom friluftsliv, folkhälsa, natur påverkar vi beslutsfattare och myndigheter
- sprida kunskap om allemansrätten i våra kanaler, bland annat i våra utbildningar och genom våra kursledare och ledare når vi sedan såväl barn, unga som vuxna.

2.4.4 Skapa fler mötesplatser, se punkt 1. a)

3. Friluftsakademin – vår utbildningsorganisation i siffror

I dagsläget har regionen ca 100 kursledarkompetenser. Målet för kommande treårs period är att öka till 130 kursledarkompetenser.

3.1 Antal kursledarkompetenser

<u>Verksamhetsgren</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
Anpassat ledarskap	3	4	4	5	6
Kajak	9	11	11	13	14
Långfärdsskridsko	4	5	5	6	6
Mountainbike	5	7	8	9	10
Naturparkour	3	4	4	4	4
Alpint	26	27	28	29	30
Skrinna	3	3	4	5	5
Skogshjältarna	3	4	5	5	5
Skogsmulle i förskolan	4	5	5	6	6
Skogsmulle och skogens värld	12	13	16	17	18
Vandring (lågland)	4	6	4	5	6
Vildmarksäventyr	11	12	14	15	16
Öppna skogsgläntan	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>
Summa	89	103	110	121	128

På grund av mild vinter 2019/2020 samt Covid-pandemin 2020/2021 har vi haft färre utbildningar samt utbildningar med färre deltagare. Det gör att vi har ett mindre underlag / färre personer som har gått ledarutbildningar som vi kan rekrytera kursledare ifrån. Det har också varit svårt att genomföra viss praktik när det gäller snöverksamhet. Om vi får vita vintrar kommer vi att komma ”ikapp” under de närmaste åren gällande skidlärare. Vi har satt mål som vi bedömer att vi kommer kunna nå. Vi jobbar ständigt för att kunna genomföra fler utbildningar med bibehållen kvalitet och hoppas därför att vi kommer överträffa målen.

Under det senaste ett och ett halvt åren har vi inom organisationen kunnat träffats mindre både på grund av Covid-pandemin och att vi inte, p g a ekonomi, har haft gemensamma ledarveckor mm. Detta har lett till färre tillfällen att möta medlemmar och ledare som vi kan fång upp och uppmana till att bli ledare och kursledare. Detta hoppas vi kunna vända under kommande år, men vi har ett kontaktunderskott att jobba förbi.

3.2 Antal ledarkompetenser

<u>Verksamhetsgren</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
Anpassat ledarskap, fortbildning	0	8	20	25	30
Kajak	14	25	30	30	30
Långfärdsskridsko	0	6	10	10	10
Mountainbike	24	50	30	30	30
Naturparkour	10	16	16	16	16
Alpint	69	40	60	60	60
Skogshjältarna	126	40	40	40	40
Skogsmulle i förskolan	30	40	40	40	40
Skogsmulle och skogens värld	75	140	100	130	160
Skrinna	6	10	12	12	12
Vandring (lågland)	45	60	60	70	80
Vildmarksäventyr grund och påbyggnad	58	90	120	120	120
Öppna skogsläntan	<u>20</u>	<u>20</u>	<u>20</u>	<u>20</u>	<u>20</u>
Summa nya ledarkompetenser	477	545	558	603	648

4. Budget 2022–2024

	<i>Budget 2020</i>	<i>Resultat 2020</i>	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024
INTÄKTER					
Bidrag Riksorganisationen	757 000	1 491 400	1 000 000	1 050 000	1 100 000
Kursintäkter	4 193 000	2 376 516	4 500 000	4 700 000	4 900 000
Netto medlemsprodukter	0	12 857	0	0	0
Övriga egenintäkter	130 000	202 312	135 000	140 000	145 000
Landstingsbidrag	3 955 000	3 954 727	4 500 000	4 500 000	4 500 000
Summa intäkter	9 035 000	8 037 812	10 135 000	10 390 000	10 645 000
KOSTNADER					
Styrelse/personal	-4 265 900	- 3 825 292	- 4 387 800	-4 510 156	-4 604 859
Lokal och kontor	-1 087 000	- 891 954	-1 765 000	-1 688 300	-1 712 066
Verksamhetskostnader	-3 747 043	- 1 833 531	-4 000 000	-4 150 000	-4 300 000
Summa kostnader	-9 099 943	- 6 550 776	-10 152 800	-10 348 456	-10 616 925
Resultat före finansnetto	-64 943	1 487 036	-17 800	41 544	28 075
Finansiella poster	25 000	35 587	20 000	20 000	20 000
Årets resultat	-39 943	1 522 622	2 200	61 544	48 075

I budget 2030 vill vi spegla de höjda ambitionerna från Strategi 2030 i form av högre intäkter som baseras på antal utbildningar, antal medlemmar samt bidrag från Regionerna (Stockholm, Gävleborg, Uppsala och Sörmland). Det blir då även högre kostnader i form av utvecklingsresurser och högre kostnader för våra utbildningar.